

הערל פרק שמיני יבמות

עד.

עין משפט גד מצוה

גה א מיי פ"ד מהלכות
פדה לזונה הל' יד:
גו ב מיי פ"ג מהל'
מדות הלכה יד
ופ"א הלכה א טו"ע י"ד
סימן שלא ספק י"ט:

תוספות ישנים

תל"ה ממנו כתיב במעשר
חד לגופיה למעט מעשר
לראשון שמתר באיניתי:
ואיכא ליקח לו ארון
ומכריכו ח"ל רב הונא בר
יהושע ממנו מנופו ומיהה
האמת ק"ד הוא דלרשינו
ומכריכו ח"ל רב הונא ממנו
למנו ליקח לו ארון ומכריכו
י"ל דה"ק ואיכא ליקח
לו ארון ומכריכו דוקא.
א"ל רב הונא ממנו כתיב
ואפילו מנופו וי"ש ליקח
לו ארון ומכריכו דלרשינו
אחת מרומה טהורה ואחת
ממנו טהורה. ומיהה
דהאם בפרק כל פסולי
המוקדשין אמרינן אמת
ממנו טהורה ואחת
ממנו טהורה י"ל דהא
יהא אמת המס דקאי גבי
משמרת בתרומתי דמיירי
בשמירת המורה קאמר
אמת מרומה טהורה ואחת
ממנו טהורה ליהא למימר
דקאי אמתה דהא לא שייך
בשמרת שמור לגשריה
אלא הכא דר"ל
למיר דממנו להסקיה מתמ
קרא מרומה כתיב דכתיב
ממנו טהורה וטמאה יחד
דלמנו טהורה לאו מרומה
בשריה אלף חולין לא
אכלין ולא שרפין:

מוסף רש"י

איש איש. מרע אהין
והוא נרע או ז' לרבות
את הערל. שאם כמנהג
שלא יאכל מרומה אם כהן
הוא (הגיה ד:). דבאי
קרא מרומה כתיב דכתיב
וכא השמש וטהר ואמר
יאכל מן הקדשים והיינו
מרומה דכתיב ליה בטהר
שמש (לעיל ע:). שרפת
אונן ומחוסר כפורים.
בפרה אלומה קאי,
בשריה. דקדשי דק הבית
הוא ואין אונן אסור בה,
ללא כתיב הך קראי אלף
נקדשי מנחם (בבחי יו:).
למדון ומשכבו. גושה
זוה שאינה מופנה משני
לדדיה אלף מזד אחד למדון
ממנה אם אין להשיב. אלף
אם יש להשיב משנין (שבב)
קלא. ולעיל ע:).

אונן מותר בפרה. ללא גרע מטובל יוס ואלע"ג. לאונן אסור
במעשר וטובל יוס מותר היינו לאכילה אבל לנגיעה מרובה
ש"י: הכי גרים בקונט' שרפת אונן ומחוסר כפורים בשרה וגרים
נמי תנא דיוסף הבבלי היא. ומדקדק דמדפליג אמנא לעיל במחוסר
כפורים הוא הדין בערל לכשר וקשה
לר"י דמה ענין זה אלל זה דמשום
למכשר במחוסר כפורים (א) לא
ימכר בערל ועוד ליייתי מצרימא
ללעיל דמכשרא בהדיא ערל או
מדרבי אליעזר גריש פירקין (דף
ע:). ללא מרבה ערל כי טמא ולספרים
דגרסי הכא שרפת ערל ומחוסר
כפורים פסולה יוסף הצבלי אומר
ערל כשרה מחוסר כפורים פסולה
וגרסינן יוסף הצבלי היא הוה ניחא
דמייתי מהכא ולא מההיא ללעיל.
דניחא ליה לאיתויי שם התנא דמכשר
בהמה למה לי (ב) אלא מעשר ראשון (ו'ר'
מאיר היא דאמר מעשר ראשון אסור לזרים
ת"ש מדתני ר' חייא בר רב מדפתי ערל אסור
בשתי מעשרות מאי לאו אחד מעשר דגן
ואחד מעשר בהמה הכא נמי מעשר ראשון
ו'ר' מאיר ת"ש אונן אסור במעשר ומותר
בתרומה ובפרה טבול יוס אסור בתרומה
ומותר בפרה ובמעשר מחוסר כפורים אסור
בפרה ומותר בתרומה ובמעשר ואם איתא
ניתני ערל אסור בתרומה ומותר בפרה
ובמעשר האי תנא דבי רבי עקיבא היא
דמריבי ליה לערל כטמא דתניא (ג) רבי עקיבא
אומר איש איש לרבות את הערל ומאן
תנא (א) דפליג עליה דרבי עקיבא תנא דרבי
יוסף הבבלי היא דתניא (ד) שרפת אונן
ומחוסר כפורים בשרה רבי יוסף הבבלי
אומר אונן בשרה מחוסר כפורים פסולה ואף
ר' יצחק סבר ערל אסור במעשר דא"ר יצחק
במנין לערל שאסור במעשר נאמן ממנו
במעשר ונאמר ממנו בפסח מה ממנו
האמור בפסח ערל אסור בו אף ממנו האמור
במעשר ערל אסור בו מופני דאי לא מופני
איכא למיפרך מה לפסח שכן חייבין עליו
משום פיגול ונותר וטמא לאיי אפנויי מופני
מאי מופני (ה) אמר רבא א"ר יצחק תלתא
ממנו כתיבי בפסח חד לגופיה וחד לגזירה

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא
כפרתו אסור בה דמחוסר מעשה
הוא וכמי שטומאתו עליו דמי וכל
שכן טבול יוס דינה דאיכא תרמי
אכל טבול יוס דטומאת מת ושרץ
מותר בה דשמטא ממילא ערצא ולאו
מחוסר מעשה הוא הלכך כי כתיב
טוהזה הטוהר על הטמא טוהר מכלל
שהוא טמא למישרי טבול יוס אמת
ולא מחוסר מעשה: ואם איתא.
דערל מותר במעשר ליתני ועל אסור
במרומה ומותר בפרה ובמעשר
כלומר לעיל (דף עב:). ערל שהיה
הואטו כשרה ומדלל תניה שמע
מיניה משום מעשר הוא דשקבה:
תנא דבי ר' עקיבא היא. לאסר
ליה נמי צפרה כדמני לעיל (סג)
טומאתו שקדיש קדושו פסול ואוקמינן
כרבי עקיבא: ומאן תנא. דלעיל
דלכשר ערל צפרה ופליג עליה דרבי
עקיבא דקתני לעיל (סג) ערל שהיה
הואטו כשרה: הכי גרסינן תנא דיוסף
הצבלי היא. ת"ק דיוסף הצבלי היא
דאמר מחוסר כפורים כשר צפרה והא
מתיתא לאוקמינא כרבי עקיבא קתני
מחוסר כפורים פסול צפרה ובי היכי
דפליג אמחוסר כפורים איכא למימר
דאיזה פליג נמי עליה בערל לעיל:
הכי גרסינן בתוספתא (דפרה פ"ד ה"ב)
שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה
יוסף הצבלי אומר אונן כשרה מחוסר
כפורים פסולה. דכיון דמחוסר מעשה
הוא עדיין טומאה עליו ולא קרינא
בזה טוהר: סתמא ממנו כתיבי צפרה.
אל תאכלו ממנו נא (שמות יב) לא
תותירו ממנו והותר ממנו [סג]: וסתמא
ממנו במעשר. לא אכלתי ולא בערתי
ולא נתתי (דברים טו): זא הכסוב
זאש שרופו (שמות יב) ליתן עשה
אחר ל"ח לומר שאין לוקח עליו:
בקר שני. דמני לאכתב והותר
ממנו זאש שרופו מאי עד דבקר
הא כתיב גרישא דקרא לא תותירו
ממנו עד בקר אלף הכי קאמר
והותר לבקר הראשון שהוא יו"ט
המתן עד בקר שני שהוא חול ושורפו
ללמדך שאין שורפין קדשים ציו"ט.
ותרוייהו זכילין לולין (פסחים דף פג:).
לדריצי אצטו. דלמיר לעיל (ג) למישרי
הדלקה בשמן של תרומה שנטמאה:
שמוסר לסוכו. ואלע"ג דקיימא לן
(שבת דף טו.) דסיכה כשתיה והוה
ליה כמאן דשמי ליה בטומאה: לא
נפסי ממנו למת. לעיל מיניה כתיב
לא בערתי ממנו בטמא וכתבי בתריה
ולא נתתי ממנו למת כלומר מן
המעשר טמא לא נתתי ממנו למת הא
למי דומיא דמת נתתי ואי זו נתינה
משכחת צמת הוי אומר זו סיכה
וקדייקין כדומיה כמי שרי: ואימא.
למת אפילו כשנטמא דלא יכולתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טוהר לא
ניתן אלף לאכילה וסיכה אם נטמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזד אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שוה אלף דמעשר כולו תלתא אצרכה להו: סינחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהמפלת צמט' נדה (דף עב:). פד דרבי אצטו. דמפיק חד ממנו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנטמאת מדרב נחמן נפקא:
צורעו

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא
כפרתו אסור בה דמחוסר מעשה
הוא וכמי שטומאתו עליו דמי וכל
שכן טבול יוס דינה דאיכא תרמי
אכל טבול יוס דטומאת מת ושרץ
מותר בה דשמטא ממילא ערצא ולאו
מחוסר מעשה הוא הלכך כי כתיב
טוהזה הטוהר על הטמא טוהר מכלל
שהוא טמא למישרי טבול יוס אמת
ולא מחוסר מעשה: ואם איתא.
דערל מותר במעשר ליתני ועל אסור
במרומה ומותר בפרה ובמעשר
כלומר לעיל (דף עב:). ערל שהיה
הואטו כשרה ומדלל תניה שמע
מיניה משום מעשר הוא דשקבה:
תנא דבי ר' עקיבא היא. לאסר
ליה נמי צפרה כדמני לעיל (סג)
טומאתו שקדיש קדושו פסול ואוקמינן
כרבי עקיבא: ומאן תנא. דלעיל
דלכשר ערל צפרה ופליג עליה דרבי
עקיבא דקתני לעיל (סג) ערל שהיה
הואטו כשרה: הכי גרסינן תנא דיוסף
הצבלי היא. ת"ק דיוסף הצבלי היא
דאמר מחוסר כפורים כשר צפרה והא
מתיתא לאוקמינא כרבי עקיבא קתני
מחוסר כפורים פסול צפרה ובי היכי
דפליג אמחוסר כפורים איכא למימר
דאיזה פליג נמי עליה בערל לעיל:
הכי גרסינן בתוספתא (דפרה פ"ד ה"ב)
שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה
יוסף הצבלי אומר אונן כשרה מחוסר
כפורים פסולה. דכיון דמחוסר מעשה
הוא עדיין טומאה עליו ולא קרינא
בזה טוהר: סתמא ממנו כתיבי צפרה.
אל תאכלו ממנו נא (שמות יב) לא
תותירו ממנו והותר ממנו [סג]: וסתמא
ממנו במעשר. לא אכלתי ולא בערתי
ולא נתתי (דברים טו): זא הכסוב
זאש שרופו (שמות יב) ליתן עשה
אחר ל"ח לומר שאין לוקח עליו:
בקר שני. דמני לאכתב והותר
ממנו זאש שרופו מאי עד דבקר
הא כתיב גרישא דקרא לא תותירו
ממנו עד בקר אלף הכי קאמר
והותר לבקר הראשון שהוא יו"ט
המתן עד בקר שני שהוא חול ושורפו
ללמדך שאין שורפין קדשים ציו"ט.
ותרוייהו זכילין לולין (פסחים דף פג:).
לדריצי אצטו. דלמיר לעיל (ג) למישרי
הדלקה בשמן של תרומה שנטמאה:
שמוסר לסוכו. ואלע"ג דקיימא לן
(שבת דף טו.) דסיכה כשתיה והוה
ליה כמאן דשמי ליה בטומאה: לא
נפסי ממנו למת. לעיל מיניה כתיב
לא בערתי ממנו בטמא וכתבי בתריה
ולא נתתי ממנו למת כלומר מן
המעשר טמא לא נתתי ממנו למת הא
למי דומיא דמת נתתי ואי זו נתינה
משכחת צמת הוי אומר זו סיכה
וקדייקין כדומיה כמי שרי: ואימא.
למת אפילו כשנטמא דלא יכולתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טוהר לא
ניתן אלף לאכילה וסיכה אם נטמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזד אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שוה אלף דמעשר כולו תלתא אצרכה להו: סינחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהמפלת צמט' נדה (דף עב:). פד דרבי אצטו. דמפיק חד ממנו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנטמאת מדרב נחמן נפקא:
צורעו

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא
כפרתו אסור בה דמחוסר מעשה
הוא וכמי שטומאתו עליו דמי וכל
שכן טבול יוס דינה דאיכא תרמי
אכל טבול יוס דטומאת מת ושרץ
מותר בה דשמטא ממילא ערצא ולאו
מחוסר מעשה הוא הלכך כי כתיב
טוהזה הטוהר על הטמא טוהר מכלל
שהוא טמא למישרי טבול יוס אמת
ולא מחוסר מעשה: ואם איתא.
דערל מותר במעשר ליתני ועל אסור
במרומה ומותר בפרה ובמעשר
כלומר לעיל (דף עב:). ערל שהיה
הואטו כשרה ומדלל תניה שמע
מיניה משום מעשר הוא דשקבה:
תנא דבי ר' עקיבא היא. לאסר
ליה נמי צפרה כדמני לעיל (סג)
טומאתו שקדיש קדושו פסול ואוקמינן
כרבי עקיבא: ומאן תנא. דלעיל
דלכשר ערל צפרה ופליג עליה דרבי
עקיבא דקתני לעיל (סג) ערל שהיה
הואטו כשרה: הכי גרסינן תנא דיוסף
הצבלי היא. ת"ק דיוסף הצבלי היא
דאמר מחוסר כפורים כשר צפרה והא
מתיתא לאוקמינא כרבי עקיבא קתני
מחוסר כפורים פסול צפרה ובי היכי
דפליג אמחוסר כפורים איכא למימר
דאיזה פליג נמי עליה בערל לעיל:
הכי גרסינן בתוספתא (דפרה פ"ד ה"ב)
שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה
יוסף הצבלי אומר אונן כשרה מחוסר
כפורים פסולה. דכיון דמחוסר מעשה
הוא עדיין טומאה עליו ולא קרינא
בזה טוהר: סתמא ממנו כתיבי צפרה.
אל תאכלו ממנו נא (שמות יב) לא
תותירו ממנו והותר ממנו [סג]: וסתמא
ממנו במעשר. לא אכלתי ולא בערתי
ולא נתתי (דברים טו): זא הכסוב
זאש שרופו (שמות יב) ליתן עשה
אחר ל"ח לומר שאין לוקח עליו:
בקר שני. דמני לאכתב והותר
ממנו זאש שרופו מאי עד דבקר
הא כתיב גרישא דקרא לא תותירו
ממנו עד בקר אלף הכי קאמר
והותר לבקר הראשון שהוא יו"ט
המתן עד בקר שני שהוא חול ושורפו
ללמדך שאין שורפין קדשים ציו"ט.
ותרוייהו זכילין לולין (פסחים דף פג:).
לדריצי אצטו. דלמיר לעיל (ג) למישרי
הדלקה בשמן של תרומה שנטמאה:
שמוסר לסוכו. ואלע"ג דקיימא לן
(שבת דף טו.) דסיכה כשתיה והוה
ליה כמאן דשמי ליה בטומאה: לא
נפסי ממנו למת. לעיל מיניה כתיב
לא בערתי ממנו בטמא וכתבי בתריה
ולא נתתי ממנו למת כלומר מן
המעשר טמא לא נתתי ממנו למת הא
למי דומיא דמת נתתי ואי זו נתינה
משכחת צמת הוי אומר זו סיכה
וקדייקין כדומיה כמי שרי: ואימא.
למת אפילו כשנטמא דלא יכולתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טוהר לא
ניתן אלף לאכילה וסיכה אם נטמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזד אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שוה אלף דמעשר כולו תלתא אצרכה להו: סינחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהמפלת צמט' נדה (דף עב:). פד דרבי אצטו. דמפיק חד ממנו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנטמאת מדרב נחמן נפקא:
צורעו

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא
כפרתו אסור בה דמחוסר מעשה
הוא וכמי שטומאתו עליו דמי וכל
שכן טבול יוס דינה דאיכא תרמי
אכל טבול יוס דטומאת מת ושרץ
מותר בה דשמטא ממילא ערצא ולאו
מחוסר מעשה הוא הלכך כי כתיב
טוהזה הטוהר על הטמא טוהר מכלל
שהוא טמא למישרי טבול יוס אמת
ולא מחוסר מעשה: ואם איתא.
דערל מותר במעשר ליתני ועל אסור
במרומה ומותר בפרה ובמעשר
כלומר לעיל (דף עב:). ערל שהיה
הואטו כשרה ומדלל תניה שמע
מיניה משום מעשר הוא דשקבה:
תנא דבי ר' עקיבא היא. לאסר
ליה נמי צפרה כדמני לעיל (סג)
טומאתו שקדיש קדושו פסול ואוקמינן
כרבי עקיבא: ומאן תנא. דלעיל
דלכשר ערל צפרה ופליג עליה דרבי
עקיבא דקתני לעיל (סג) ערל שהיה
הואטו כשרה: הכי גרסינן תנא דיוסף
הצבלי היא. ת"ק דיוסף הצבלי היא
דאמר מחוסר כפורים כשר צפרה והא
מתיתא לאוקמינא כרבי עקיבא קתני
מחוסר כפורים פסול צפרה ובי היכי
דפליג אמחוסר כפורים איכא למימר
דאיזה פליג נמי עליה בערל לעיל:
הכי גרסינן בתוספתא (דפרה פ"ד ה"ב)
שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה
יוסף הצבלי אומר אונן כשרה מחוסר
כפורים פסולה. דכיון דמחוסר מעשה
הוא עדיין טומאה עליו ולא קרינא
בזה טוהר: סתמא ממנו כתיבי צפרה.
אל תאכלו ממנו נא (שמות יב) לא
תותירו ממנו והותר ממנו [סג]: וסתמא
ממנו במעשר. לא אכלתי ולא בערתי
ולא נתתי (דברים טו): זא הכסוב
זאש שרופו (שמות יב) ליתן עשה
אחר ל"ח לומר שאין לוקח עליו:
בקר שני. דמני לאכתב והותר
ממנו זאש שרופו מאי עד דבקר
הא כתיב גרישא דקרא לא תותירו
ממנו עד בקר אלף הכי קאמר
והותר לבקר הראשון שהוא יו"ט
המתן עד בקר שני שהוא חול ושורפו
ללמדך שאין שורפין קדשים ציו"ט.
ותרוייהו זכילין לולין (פסחים דף פג:).
לדריצי אצטו. דלמיר לעיל (ג) למישרי
הדלקה בשמן של תרומה שנטמאה:
שמוסר לסוכו. ואלע"ג דקיימא לן
(שבת דף טו.) דסיכה כשתיה והוה
ליה כמאן דשמי ליה בטומאה: לא
נפסי ממנו למת. לעיל מיניה כתיב
לא בערתי ממנו בטמא וכתבי בתריה
ולא נתתי ממנו למת כלומר מן
המעשר טמא לא נתתי ממנו למת הא
למי דומיא דמת נתתי ואי זו נתינה
משכחת צמת הוי אומר זו סיכה
וקדייקין כדומיה כמי שרי: ואימא.
למת אפילו כשנטמא דלא יכולתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טוהר לא
ניתן אלף לאכילה וסיכה אם נטמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזד אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שוה אלף דמעשר כולו תלתא אצרכה להו: סינחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהמפלת צמט' נדה (דף עב:). פד דרבי אצטו. דמפיק חד ממנו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנטמאת מדרב נחמן נפקא:
צורעו

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא
כפרתו אסור בה דמחוסר מעשה
הוא וכמי שטומאתו עליו דמי וכל
שכן טבול יוס דינה דאיכא תרמי
אכל טבול יוס דטומאת מת ושרץ
מותר בה דשמטא ממילא ערצא ולאו
מחוסר מעשה הוא הלכך כי כתיב
טוהזה הטוהר על הטמא טוהר מכלל
שהוא טמא למישרי טבול יוס אמת
ולא מחוסר מעשה: ואם איתא.
דערל מותר במעשר ליתני ועל אסור
במרומה ומותר בפרה ובמעשר
כלומר לעיל (דף עב:). ערל שהיה
הואטו כשרה ומדלל תניה שמע
מיניה משום מעשר הוא דשקבה:
תנא דבי ר' עקיבא היא. לאסר
ליה נמי צפרה כדמני לעיל (סג)
טומאתו שקדיש קדושו פסול ואוקמינן
כרבי עקיבא: ומאן תנא. דלעיל
דלכשר ערל צפרה ופליג עליה דרבי
עקיבא דקתני לעיל (סג) ערל שהיה
הואטו כשרה: הכי גרסינן תנא דיוסף
הצבלי היא. ת"ק דיוסף הצבלי היא
דאמר מחוסר כפורים כשר צפרה והא
מתיתא לאוקמינא כרבי עקיבא קתני
מחוסר כפורים פסול צפרה ובי היכי
דפליג אמחוסר כפורים איכא למימר
דאיזה פליג נמי עליה בערל לעיל:
הכי גרסינן בתוספתא (דפרה פ"ד ה"ב)
שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה
יוסף הצבלי אומר אונן כשרה מחוסר
כפורים פסולה. דכיון דמחוסר מעשה
הוא עדיין טומאה עליו ולא קרינא
בזה טוהר: סתמא ממנו כתיבי צפרה.
אל תאכלו ממנו נא (שמות יב) לא
תותירו ממנו והותר ממנו [סג]: וסתמא
ממנו במעשר. לא אכלתי ולא בערתי
ולא נתתי (דברים טו): זא הכסוב
זאש שרופו (שמות יב) ליתן עשה
אחר ל"ח לומר שאין לוקח עליו:
בקר שני. דמני לאכתב והותר
ממנו זאש שרופו מאי עד דבקר
הא כתיב גרישא דקרא לא תותירו
ממנו עד בקר אלף הכי קאמר
והותר לבקר הראשון שהוא יו"ט
המתן עד בקר שני שהוא חול ושורפו
ללמדך שאין שורפין קדשים ציו"ט.
ותרוייהו זכילין לולין (פסחים דף פג:).
לדריצי אצטו. דלמיר לעיל (ג) למישרי
הדלקה בשמן של תרומה שנטמאה:
שמוסר לסוכו. ואלע"ג דקיימא לן
(שבת דף טו.) דסיכה כשתיה והוה
ליה כמאן דשמי ליה בטומאה: לא
נפסי ממנו למת. לעיל מיניה כתיב
לא בערתי ממנו בטמא וכתבי בתריה
ולא נתתי ממנו למת כלומר מן
המעשר טמא לא נתתי ממנו למת הא
למי דומיא דמת נתתי ואי זו נתינה
משכחת צמת הוי אומר זו סיכה
וקדייקין כדומיה כמי שרי: ואימא.
למת אפילו כשנטמא דלא יכולתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טוהר לא
ניתן אלף לאכילה וסיכה אם נטמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזד אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שוה אלף דמעשר כולו תלתא אצרכה להו: סינחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהמפלת צמט' נדה (דף עב:). פד דרבי אצטו. דמפיק חד ממנו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנטמאת מדרב נחמן נפקא:
צורעו

(א) ונקמן פה: פו. כמות
כו. (ג) ונקמן פה: פו. כמות
א. זכום פ: (ד) ונקמן פה:
ע"ש פסחים טו. ע"ש.
(ה) ונקמן פה: פו. כמות
תוס' צ"מ נג. ד"ה וכן נכסי
ותוס' לעיל עג. ד"ה נכסי.
(ו) ונקמן פה: פו. כמות
כה. כמות לה. (ז) שבת
כו. (ח) מכות יד:
(ט) ונקמן פה: פו. כמות
עג:.

תורה אור השלם

1. איש איש מוצר און
והוא צורע או און
בקרשים לא יאכל עד
אשר יטהר ויבגוע בקל
טמא נפש או איש אשת
תמא ממונו שכתב ורע:
ויקרא כב ד
2. אל תאכלו מפניו נא
ובשל מבשל פרים כי
אם עליו אש ראשו על
בקריו ועל קרבו: ולא
תותירו ממונו עד בקר
והותר ממונו עד בקר
כאש תשרפו:
שמות יב טו-
3. לא אכלתי באני ממונו
ולא בערתי ממונו בטמא
ולא נתתי ממונו למת
שמעתי בקול ה' אלהי
עשיתי ככל אשר
צויתני: דברים יד
4. וידבר ה' אל אהרן
ואני הנה נתתי לך את
משמרת תרומתי לכל
קדשי בני ישראל לך
נתתים לפקודיה ולבניך
לקח עולם:
במדבר יח ה

הגהות הב"ח

(א) נמי בהמה למה לי
(באל) מעשר מו"מ. וי"ז
ס"א דרמאז מעשר כו:
(ג) תוס' ד"ה הכי גרים
וכי במחוסר כפורים ישכר
ל"ל ומיתא לו נמק:
(ד) ד"ה מה וכו' שכן
בנקע"כ כ"ל וזאת סמ"ך
נמק: (ה) ד"ה מה וכו'
ומזכיר דלעיל קאי ל"ל
ומיתא דכתיב נמק:
(ו) ד"ה ליקח וכו' נמק:
הכי פריך:

הגהות הגר"א

[א] נמי (דפליג עליה דר'
עקיבא) תל"מ (ומה דקמן
זוה המפדשים):

הגהות מהר"ב גושבורג

[א] תוס' ד"ה חד לגופיה
וכי. ג"כ ע"י מנחות נה
ע"כ תוס' ד"ה אין לוקח
וכי דר"ק:

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא
כפרתו אסור בה דמחוסר מעשה
הוא וכמי שטומאתו עליו דמי וכל
שכן טבול יוס דינה דאיכא תרמי
אכל טבול יוס דטומאת מת ושרץ
מותר בה דשמטא ממילא ערצא ולאו
מחוסר מעשה הוא הלכך כי כתיב
טוהזה הטוהר על הטמא טוהר מכלל
שהוא טמא למישרי טבול יוס אמת
ולא מחוסר מעשה: ואם איתא.
דערל מותר במעשר ליתני ועל אסור
במרומה ומותר בפרה ובמעשר
כלומר לעיל (דף עב:). ערל שהיה
הואטו כשרה ומדלל תניה שמע
מיניה משום מעשר הוא דשקבה:
תנא דבי ר' עקיבא היא. לאסר
ליה נמי צפרה כדמני לעיל (סג)
טומאתו שקדיש קדושו פסול ואוקמינן
כרבי עקיבא: ומאן תנא. דלעיל
דלכשר ערל צפרה ופליג עליה דרבי
עקיבא דקתני לעיל (סג) ערל שהיה
הואטו כשרה: הכי גרסינן תנא דיוסף
הצבלי היא. ת"ק דיוסף הצבלי היא
דאמר מחוסר כפורים כשר צפרה והא
מתיתא לאוקמינא כרבי עקיבא קתני
מחוסר כפורים פסול צפרה ובי היכי
דפליג אמחוסר כפורים איכא למימר
דאיזה פליג נמי עליה בערל לעיל:
הכי גרסינן בתוספתא (דפרה פ"ד ה"ב)
שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה
יוסף הצבלי אומר אונן כשרה מחוסר
כפורים פסולה. דכיון דמחוסר מעשה
הוא עדיין טומאה עליו ולא קרינא
בזה טוהר: סתמא ממנו כתיבי צפרה.
אל תאכלו ממנו נא (שמות יב) לא
תותירו ממנו והותר ממנו [סג]: וסתמא
ממנו במעשר. לא אכלתי ולא בערתי
ולא נתתי (דברים טו): זא הכסוב
זאש שרופו (שמות יב) ליתן עשה
אחר ל"ח לומר שאין לוקח עליו:
בקר שני. דמני לאכתב והותר
ממנו זאש שרופו מאי עד דבקר
הא כתיב גרישא דקרא לא תותירו
ממנו עד בקר אלף הכי קאמר
והותר לבקר הראשון שהוא יו"ט
המתן עד בקר שני שהוא חול ושורפו
ללמדך שאין שורפין קדשים ציו"ט.
ותרוייהו זכילין לולין (פסחים דף פג:).
לדריצי אצטו. דלמיר לעיל (ג) למישרי
הדלקה בשמן של תרומה שנטמאה:
שמוסר לסוכו. ואלע"ג דקיימא לן
(שבת דף טו.) דסיכה כשתיה והוה
ליה כמאן דשמי ליה בטומאה: לא
נפסי ממנו למת. לעיל מיניה כתיב
לא בערתי ממנו בטמא וכתבי בתריה
ולא נתתי ממנו למת כלומר מן
המעשר טמא לא נתתי ממנו למת הא
למי דומיא דמת נתתי ואי זו נתינה
משכחת צמת הוי אומר זו סיכה
וקדייקין כדומיה כמי שרי: ואימא.
למת אפילו כשנטמא דלא יכולתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טוהר לא
ניתן אלף לאכילה וסיכה אם נטמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזד אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שוה אלף דמעשר כולו תלתא אצרכה להו: סינחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהמפלת צמט' נדה (דף עב:). פד דרבי אצטו. דמפיק חד ממנו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנטמאת מדרב נחמן נפקא:
צורעו

ונוסגין. תרומה וזכורים בשאר שני שזעו ככל שנות השמיטה אכל
מעשר שני אין נוהג בג' וכו': ור' מאיר היא דאמר. בפרק יש
מותרות (לקמן פה): מעשר ראשון אסור לזרים הלכך לענין עליות
נמי חמור: אונן מוסר צפרה. דקדשי דק הבית היא ולא קדשי
מוצה ומנינו טבול יוס מותר בה
וכל שכן אונן: מחוסר כפרה.
טומאה דבעיא קרצן כל שלא הביא